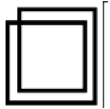

Polityka taryfowa w przedsiębiorstwie wodociągowo – kanalizacyjnym a polityka inwestycyjna na przykładzie MPWiK Wrocław Sp. z o.o.

MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

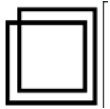
Sławomir Najnigier

Szczecin , 26 kwietnia 2004 r.

MPWiK Sp z o.o. – podstawowe informacje

- Od 1.04.1993 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której 100% udziałów posiada Gmina Wrocław
- jedno z największych przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w Polsce (2 duże zakłady uzdatniania wody, nowoczesna mechaniczno-biologiczna Wroclawska Oczyszczalnia Ścieków, ponad 1700 km sieci wodociągowej i prawie 1100 km sieci kanalizacyjnej)

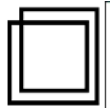
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

MPWiK Sp z o.o. – podstawowe informacje

- przedsiębiorstwo z ponad 130-letnią tradycją, 680 tys. Klientów - mieszkańców Wrocławia, części Oławy i Brzegu;
- przedsiębiorstwo prowadzące największą w swoim sektorze działalność inwestycyjną w Polsce
- przedsiębiorstwo aktywnie poszukujące zewnętrzne źródła finansowania inwestycji (współpraca z Bankiem Światowym, EBOR, EKOFUNDUSZ oraz europejskich funduszy pomocowych);
- przedsiębiorstwo realizuje część programu ISPA

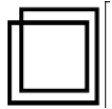
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

MPWiK Sp z o.o. – podstawowe informacje

- wieloletnie programy inwestycyjne realizowane w układzie dwóch komplementarnych inwestorów (Miasto i MPWiK) w ramach jednego programu inwestycyjnego
- Aktywa trwałe : 635 mln zł
- Aktywa obrotowe: 83 mln zł
- Kapitał własny: 568 mln zł
- Zobowiązania i rezerwy: 150 mln zł
- Przychód : 169 mln zł
- Zysk netto 10,3 mln zł

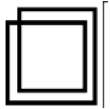
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Geneza planowania w sektorze wodociągowym we Wrocławiu

- Kryzysowa sytuacja na początku lat 90-tych.
- 1991 – rozpoczęcie procesu naprawczego, sformułowanie diagnozy i elementów strategii w trzech płaszczyznach: zarządzania, finansów i techniczno – inwestycyjnej,
- 1991 -1992 – opracowanie planów cząstkowych dotyczących: zarządzania, finansów, inwestycji, remontów i rozwoju technicznego

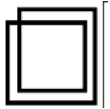
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Geneza planowania w sektorze wodociągowym we Wrocławiu

- 1993 – opracowanie z firmą Halcrow kompleksowej analizy techniczno – ekonomicznej celowości programów inwestycyjnych, określenie priorytetów inwestycyjnych, planu strategicznego rozbudowy systemu wod- kan, opracowanie programu rozwoju instytucjonalnego MPWiK
- Czerwiec 1993 – sporządzenie opracowania „Polityka inwestycyjna i analiza finansowa przedsięwzięć MPWiK do roku 2002”
- Kwiecień 1993 – projekt pierwszego planu strategicznego pt. „Projekt Perspektywicznych kierunków rozwoju MPWiK Sp. z o.o”

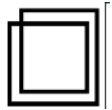
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Pierwszy plan strategiczny MPWIK - 1994

- Określono misję i 5 celów działania przedsiębiorstwa (ciągłość dostawy wody, odbiór ścieków zgodnie z przepisami, opłacalność finansowa, działalność zgodna ze środowiskiem naturalnym, nowoczesna firma). Realizacja celów została rozpisana na zadania, którym przypisano czas realizacji i budżet.
- Przyjęto 10-letni horyzont planowania.
- Przedstawiono 4 warianty rozwoju instytucjonalnego.
- Przedstawiono wieloletnią politykę opłat za wodę i ścieki jako element strategii finansowej.
- Politykę opłat powiązano z szacunkiem możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej spółki.

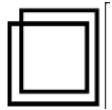
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Pierwszy plan strategiczny MPWIK -1994

- Podstawowe zasady polityki opłat:
 - Zasada dostępności: usługa powinna być dostępna dla wszystkich. Ergo – wysokość opłat musi uwzględniać poziom dochodów ludności
 - Zasada pokrycia kosztów: wpływy z opłat powinny pokrywać wszelkie uzasadnione wydatki w tym inwestycyjne.
 - Zasada gospodarności: publiczny i monopolistyczny charakter nakłada szczególną dbałość o racjonalny poziom kosztów
 - Zasad aktywnego finansowania: należy wykorzystać jako źródło finansowania kapitały własne, zysk i fundusze obce.

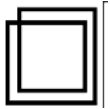
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Pierwszy plan strategiczny MPWIK - 1994

- Praktyczne konsekwencje zasad polityki opłat:
 - zasada dostępności - przyjęto, iż gospodarstwa domowe muszą być chronione. Przyjęto, iż limit wydatków na wodę i ścieki w budżetach domowych nie może przekroczyć 3 % (Bank Światowy proponował 3,5%)
 - Zasada pokrycia kosztów – przyjęto, że opłaty dla gospodarstw domowych pokryją koszty ich świadczenia. W okresie przejściowym będzie tolerowane subsydiowanie krosowe.
 - Zasada gospodarności: wdrożono kontroling kosztów oraz programu oszczędnościowe.
 - Zasad aktywnego finansowania: rozpoczęto poszukiwania tańszych, zewnętrznych źródeł finansowania (NFOS, dotacje)

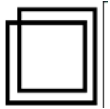
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Pierwszy plan strategiczny MPWIK -1994

- Nakłady inwestycyjny w latach 1994-2004 przedstawiono w 3 wariantach intensywności.
- Wybrany został wariant maksymalnej koncentracji zakładający, iż do roku 2000 zostanie zakończony w 2 etapach jeden ciąg technologiczny budowy Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków oraz strategicznych kolektorów. Budowa miała być finansowana z 4 źródeł: budżetu miasta (ok.20%), MPWIK (ok.20%), NFOŚ (ok.25%), kredyt komercyjny (ok.35%).
- Wielkość programu inwestycyjnego i polityka opłat wykazywały silny wpływ na prognozowany bilans, rachunek wyników i przepływy pieniężne.

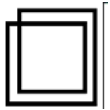
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Pierwszy plan strategiczny MPWIK -1994

- Polityka opłat została dostosowana do przyjętego programu inwestycyjnego oraz spodziewanych skutków oddania do użytku w dwóch etapach Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków.
- Wzrost opłat wyprzedzał spodziewany wzrost amortyzacji, wywołanych nowymi inwestycjami. Dostosowanie będzie wymagało w grupie gospodarstw domowych wzrostu opłat do ok. 15 % rocznie powyżej inflacji
- Udział wydatków w na wodę i ścieki minimalnie w budżetach rodzinnych przekroczy 3 % (po 1997 r.)

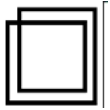
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Skutki pierwszego planu strategicznego MPWiK w latach 1994- 1996

- Władze spółki i Miasta zaakceptowały plan i zrealizowały go w zakresie rzeczowym oraz opłat.
- Program stał się realną podstawą działania MPWiK i Miasta. Plan faktycznie był korygowany w cyklach rocznych, w zależności od zmieniających się warunków
- Plan oparty był na optymistycznym założeniu, że średnia dostawa wody będzie utrzymywała się na stałym poziomie. Faktycznie nastąpił systematyczny spadek.
- Poprawiły się warunki finansowania. Zrezygnowano z komercyjnych źródeł finansowania.

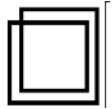
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Skutki pierwszego planu strategicznego MPWIK w latach 1994- 1996

- Nastąpił spodziewany skok kosztów, wywołanych programem inwestycyjnym w zakresie amortyzacji (w latach 1996/1994 nastąpił przyrost amortyzacji o 65%, przy średnim wzroście wszystkich kosztów o 31%)
- W programie wykorzystano niekomercyjne formy finansowania (dotacje, pożyczki preferencyjne)
- W zakresie rzeczowym plan był realizowany

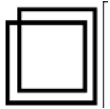
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Przygotowanie drugiego planu inwestycyjnego MPWIK 1995-1996

- W latach 1995-1996 kontynuowano prace nad nowym programem inwestycyjnym
- Program miał obejmować horyzont 5-7 lat i niezbędne minimum inwestycyjne.
- Program został opracowany w 2 wariantach: podstawowym i rozszerzonym
- Przyjęto następujące założenia: program musi być możliwy do sfinansowania i realizacji, przynieść znaczące efekty w poprawie standardu usług, być spójne z programem rozwoju miasta oraz długofalowym programem rozwoju systemu wodno – kanalizacyjnego Miasta.

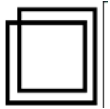
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Przygotowanie drugiego planu inwestycyjnego MPWiK 1995-1996

- Przeprowadzono niezbędne analizy w zakresie programów rozwoju, sprzedaży, opłat, bilansu, rachunku wyników, przepływów pieniężnych, źródeł finansowania, rentowności działalności obejmujące lata 1995-2005 rok
- sporządzono analizy wrażliwości na przepływy pieniężne takich czynników jak amortyzacja, poziom inwestycji, brak dotacji i kredytów
- Założono, że MPWiK będzie korzystał z finansowania komercyjnego.

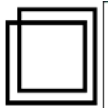
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Przygotowanie drugiego planu inwestycyjnego MPWIK 1995-1996

- Przykłady prognoz opłat (2001/1995):
 - Spodziewana dynamika wzrostu opłat +56,8% (z czego amortyzacja +14,3%, budowa WOS +15,3%, spadek zużycia wody +11,3 %). Udział w przyroście opłat wynosił odpowiednio: +25,1%, 27,0%, 20%
 - Założono skokowy przyrost opłat za ścieki w grupie gospodarstwa domowych (np. o ok.60% w latach 1997/1995)
 - Pomimo tego rentowność sprzedaży dla gospodarstw domowych po okresie zrównoważenia w roku 1997 ponownie spada

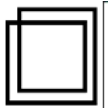
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Przygotowanie drugiego planu inwestycyjnego MPWiK 1995-1996

- Efektem prac przygotowawczych były „Wieloletni Program działania MPWiK Sp. z o.o. na lata 1996-2001” składający się z następujących dokumentów:
 - Program rozwoju sektora wodno-kanalizacyjnego Miasta Wrocławia w zakresie działania MPWiK Sp. z o.o. Na lata 1996-2001
 - Plan finansowy na lata 1996-2001
 - Polityka opłat w latach 1996-2001
 - Porozumienie w sprawie realizacji programu rozwoju sektora wodno-kanalizacyjnego Miasta Wrocławia w zakresie działalności MPWiK mającego na celu poprawę jakości usług świadczonych klientom.

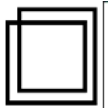
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Drugi plan inwestycyjny MPWIK 1997-2003

- Rok 1996 - zakończono prace studyjne. Program został wynegocjowany z NFOŚ i Bankiem Światowym. Jednakże Zarząd Wrocławia odstąpił od zawarcia umowy kredytowej z Banku Światowego na rzecz korzystniejszej pożyczki z NFOŚ
- Maj 1997 – następuje formalizacja polityki miasta nastąpiła w formie 2 uchwał Rady Miejskiej dotyczących planu inwestycyjnego oraz polityki opłat

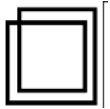
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Drugi plan inwestycyjny MPWiK 1997-2003

- Plan inwestycyjny z 1997 roku:
 - obejmował lata 1997-2003
 - określał działanie MPWiK (załącznik: „Średnioterminowy program inwestycyjny MPWiK Sp. z o.o.”) i Miasta (załącznik: „ Program Inwestycyjny Gminy Wrocław w zakresie wodociągów i kanalizacji do roku 2003„)
 - Plan w części MPWiK w wersji rozszerzonej obejmował 48 zadań inwestycyjnych o wartości ok.402 mln złotych (w cenach 1997) raz ich finansowanie w oparciu o wieloletnią politykę taryf i zewnętrzne źródła finansowania.

MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Drugi plan inwestycyjny MPWiK 1997-2003

- Zasady kształtowania opłat dla MPWiK Spółka z o. o. za wodę i wprowadzanie ścieków realny wzrost opłat w poszczególnych latach nie może przekroczyć wskaźników określonych poniżej:

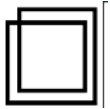

	gospodarstwa domowe		pozostali odbiorcy	
Lata	Woda	ścieki	woda	Ścieki
1998	5,0%	14,0%	4,1%	3,3%
1999	5,0%	14,0%	4,1%	3,3%
2001	5,0%	14,0%	4,1%	3,3%
2002	5,0%	3,3%	4,1%	3,3%

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWiK 1997-2003

- W roku 1997 sporządzono dodatkowo „Program odbudowy i modernizacji infrastruktury MPWiK po powodzi w lipcu 1997” Oba dokumenty stały się podstawą realizacji inwestycji MPWiK.
- Program podstawowy: razem 355,43 mln PLN
 - ujmowanie i produkcja wody - 148,50 mln PLN
 - dystrybucja wody - 71,52 mln PLN
 - oczyszczanie ścieków - 31,20 mln PLN
 - oczyszczanie ścieków - 31,20 mln PLN
 - odbiór ścieków - 104,21 mln PLN
- Pozostałe zadania inwestycyjne, remontowe i eksploatacyjne
- Razem: **691,64 mln PLN**

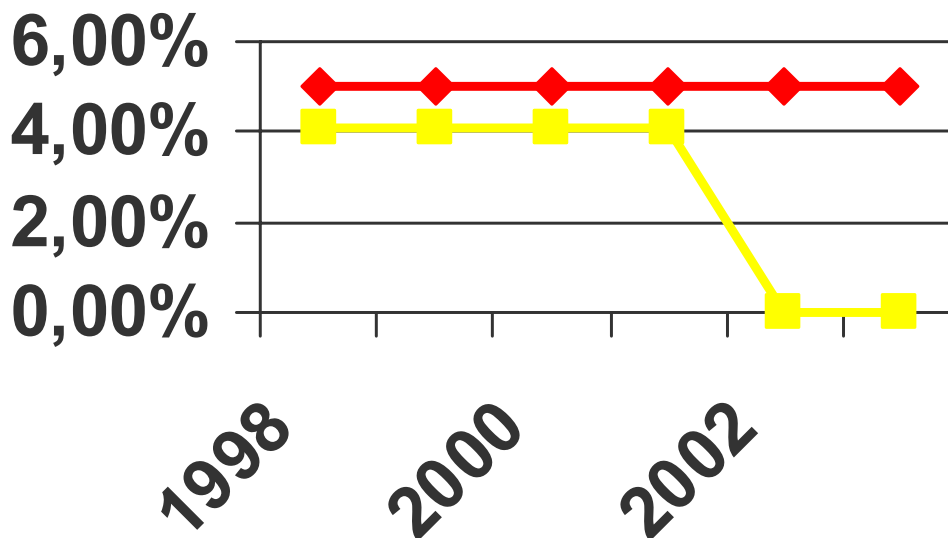
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

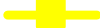

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

- Realizacja wieloletniej polityki opłat za dostawę wody w latach 1997-2004 – przyrosty realne w %

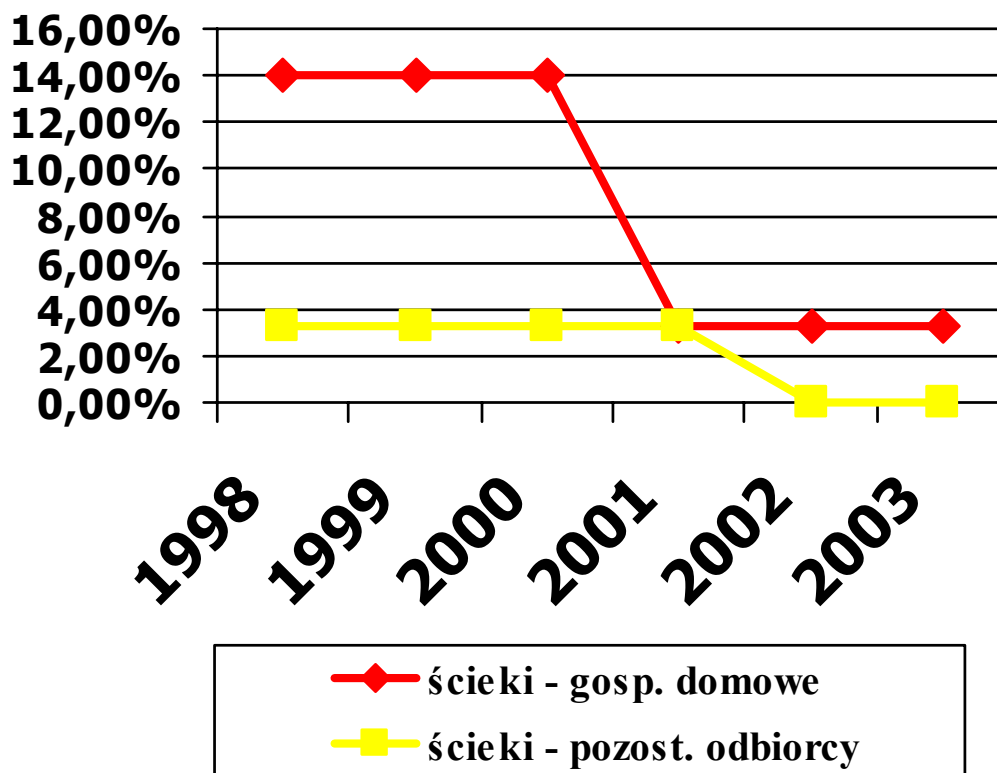

 woda - gosp. domowe
 woda - pozost. odbiorcy

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

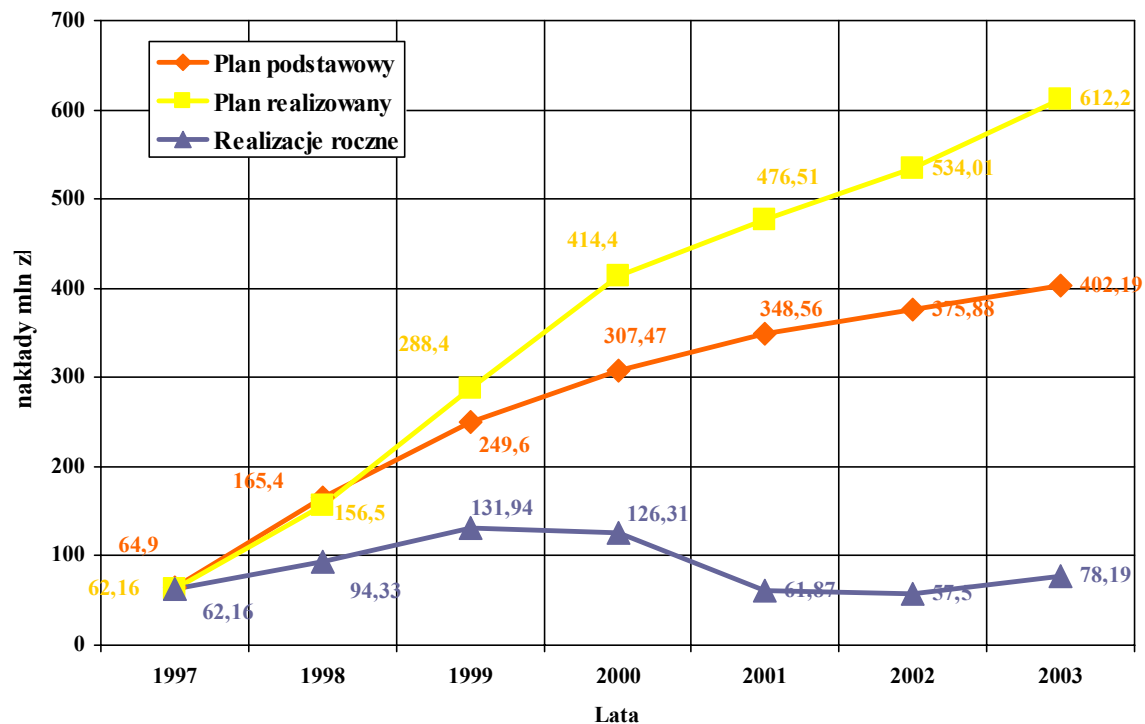
- Wieloletnia polityka opłat za odbiór ścieków w latach 1997-2004 – przyrosty realne w %

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

- Stopień realizacji planu średnioterminowego 1997-2003 (finansowy)

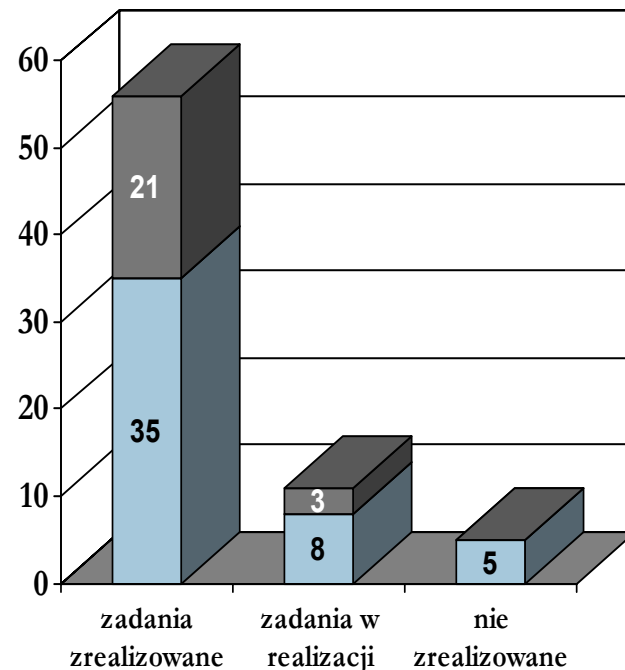
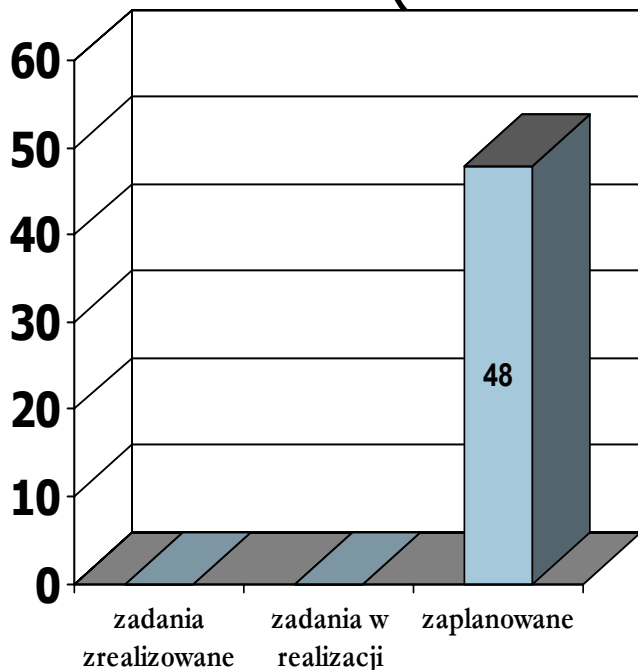
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

- Stopień realizacji planu średnioterminowego 1997- 2003 (rzeczowy)

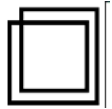
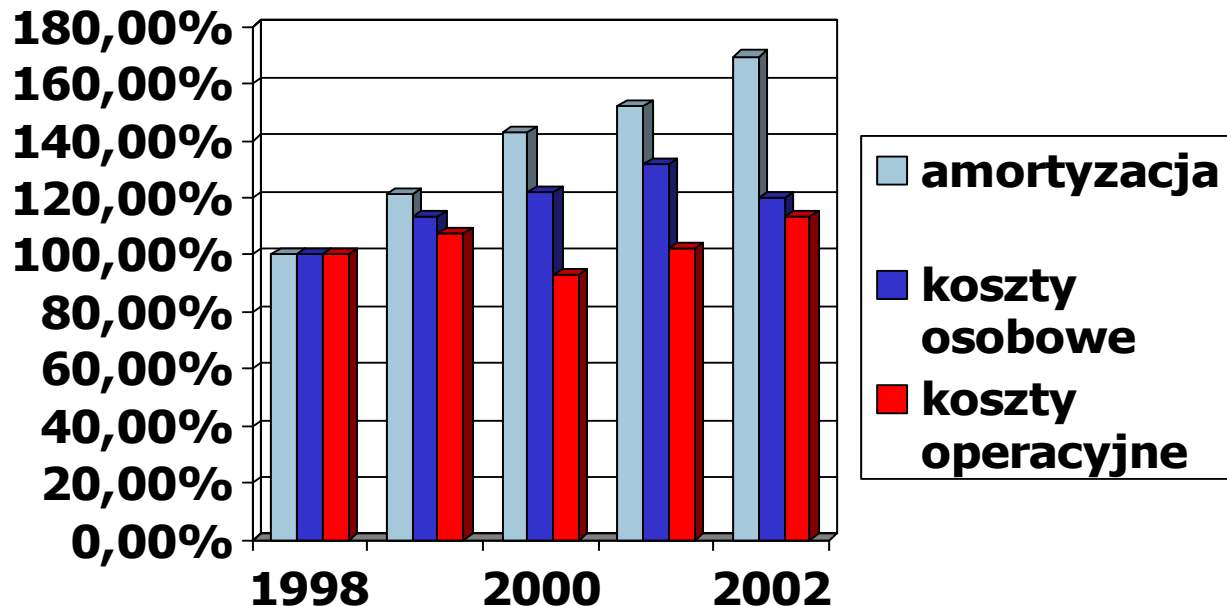
- zadania podstawowe
 - zadania dodatkowe

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

- Dynamika kosztów i kosztów pracy na tle inflacji w latach 1998-2002

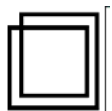
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

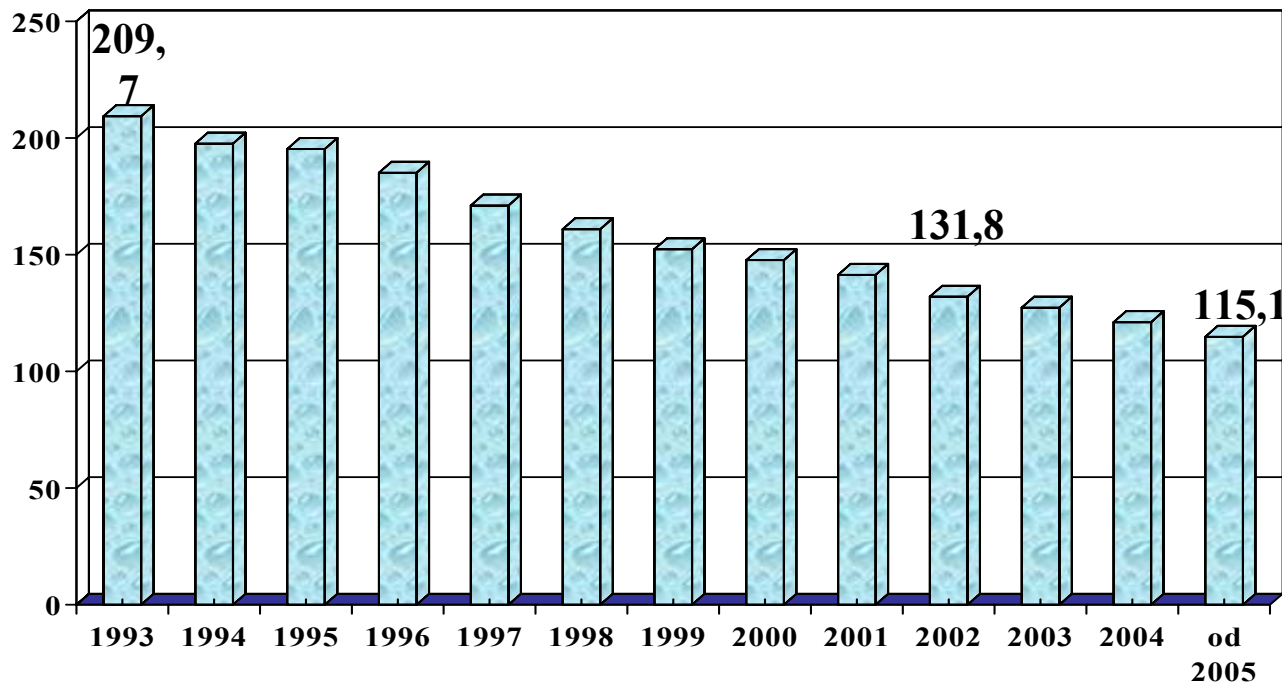

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

- Zużycie wody w gospodarstwach domowych w latach 1993-2005 [w litrach na mieszkańca na dobę]

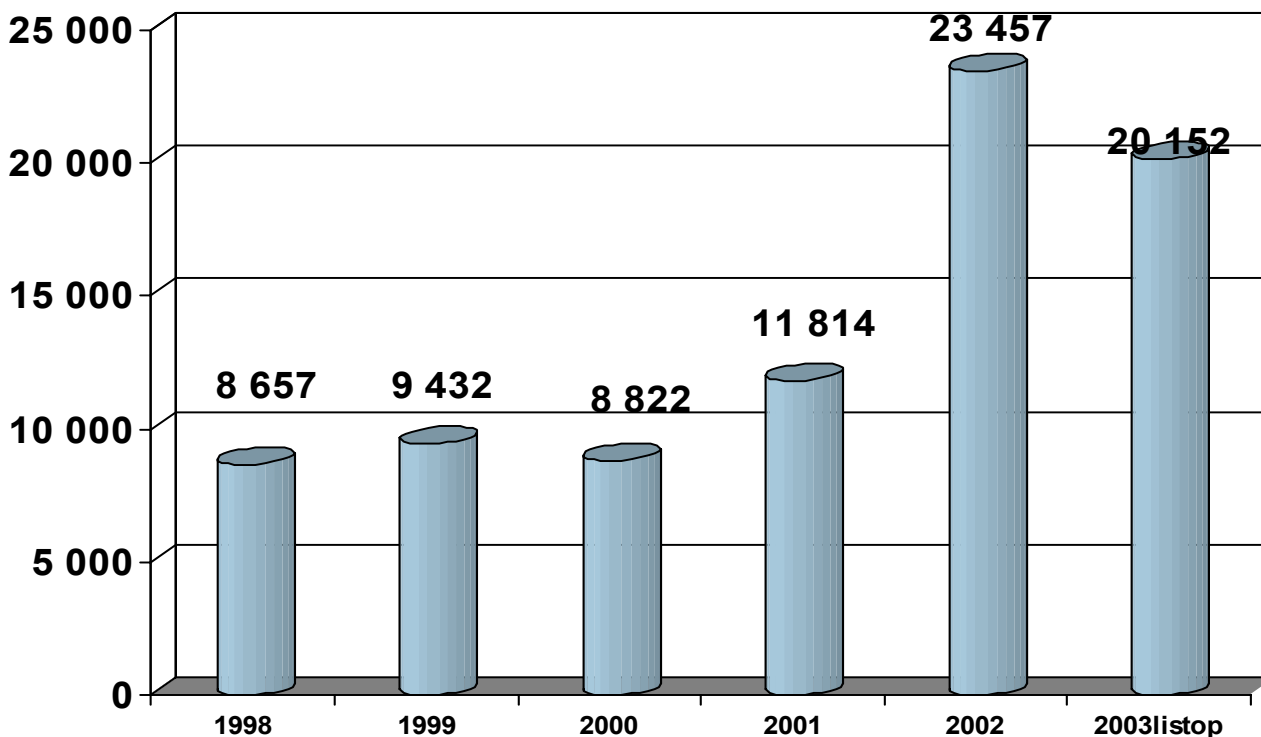
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

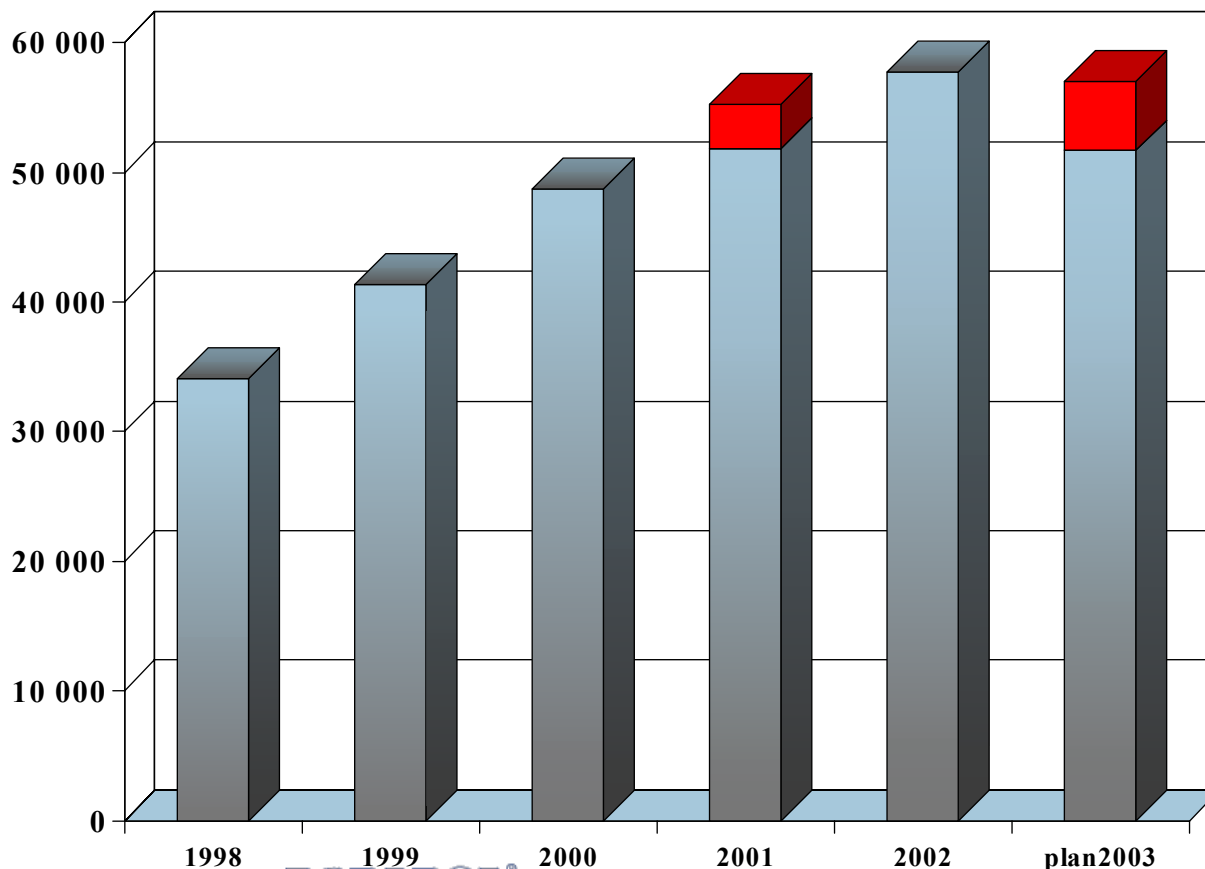
- Koszty WOŚ w latach 1998-2002 w tys.PLN

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

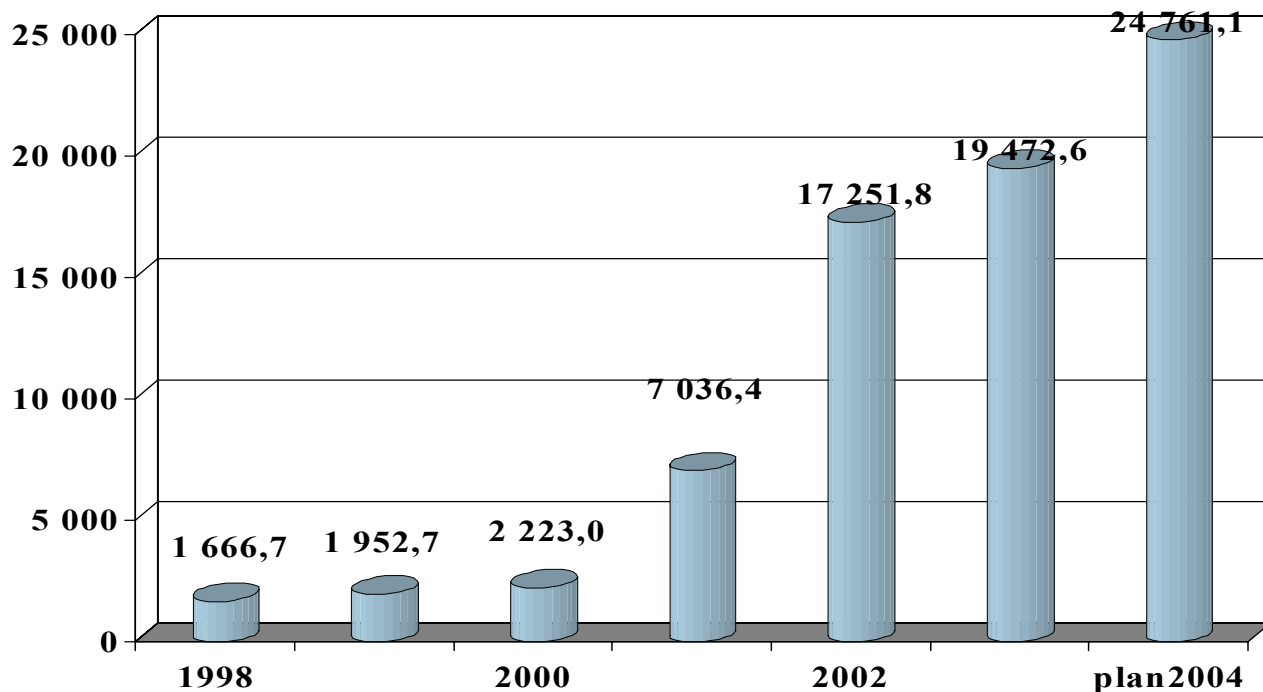
- Amortyzacja w latach 1998-2002 w tys.PLN

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

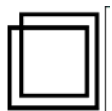
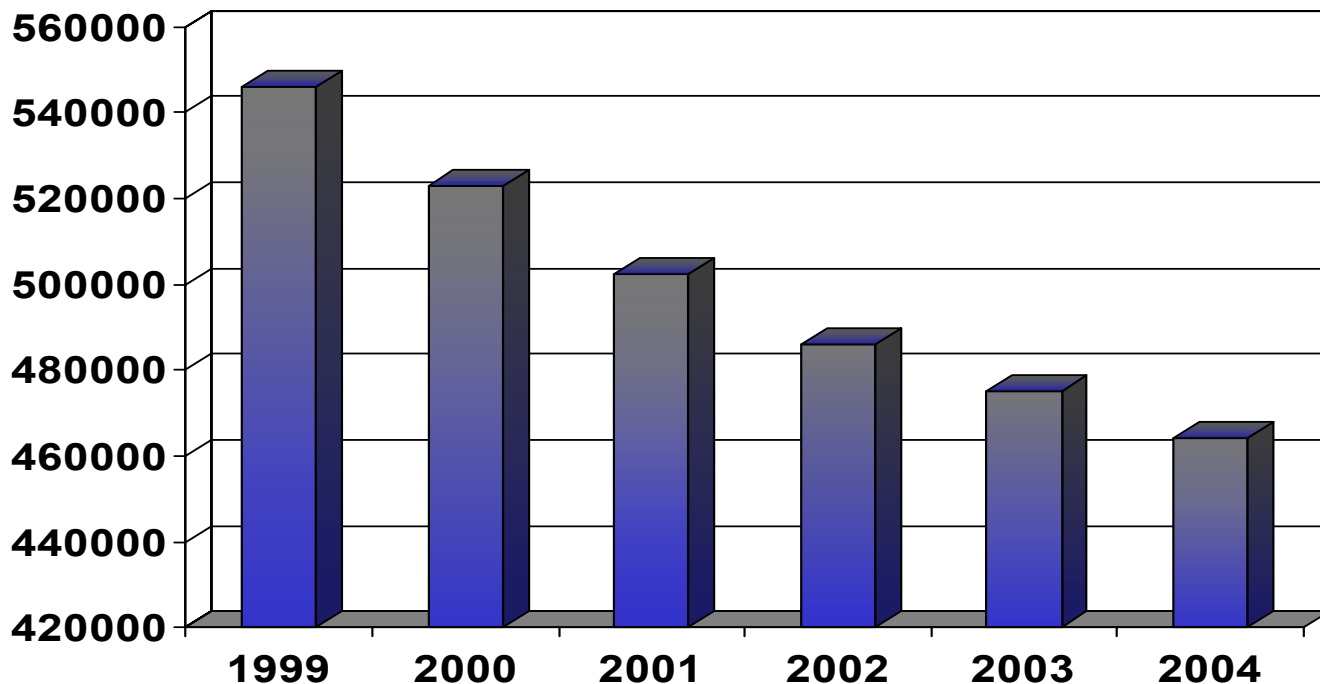
- Podatek od nieruchomości w latach 1998-2004 w tys.PLN

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

- Zmniejszenie opłat za energię ciepłą w latach 1999-2004 wg cen z 2000 r. w tys.PLN

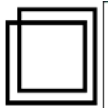
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWiK 1997-2003

- ISPA - przykład wspólnego programu MPWiK - Miasto
- Zakres w części wodno - kanalizacyjnej
 - budowa filtrów węglowych w ZUW „Mokry Dwór oraz systemu filtracji i biosorpcji w ZUW "Na Grobli (inwestor i udział własny MPWiK).
 - Efekt :Po roku 2004 zostanie uzyskana całkowita zgodność jakości wody pitnej w całym Wrocławiu z normami europejskimibudowa
 - układu kanalizacji sanitarnej obejmujący zachodnie i południowe dzielnice Wrocławia (inwestor i udział własny Miasto).
 - Efekt - do 2007 r. dostęp do kanalizacji uzyska 20 tys. mieszkańców Wrocławia, a docelowo kolejnych 40 tys.

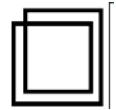

MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

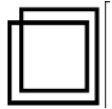
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

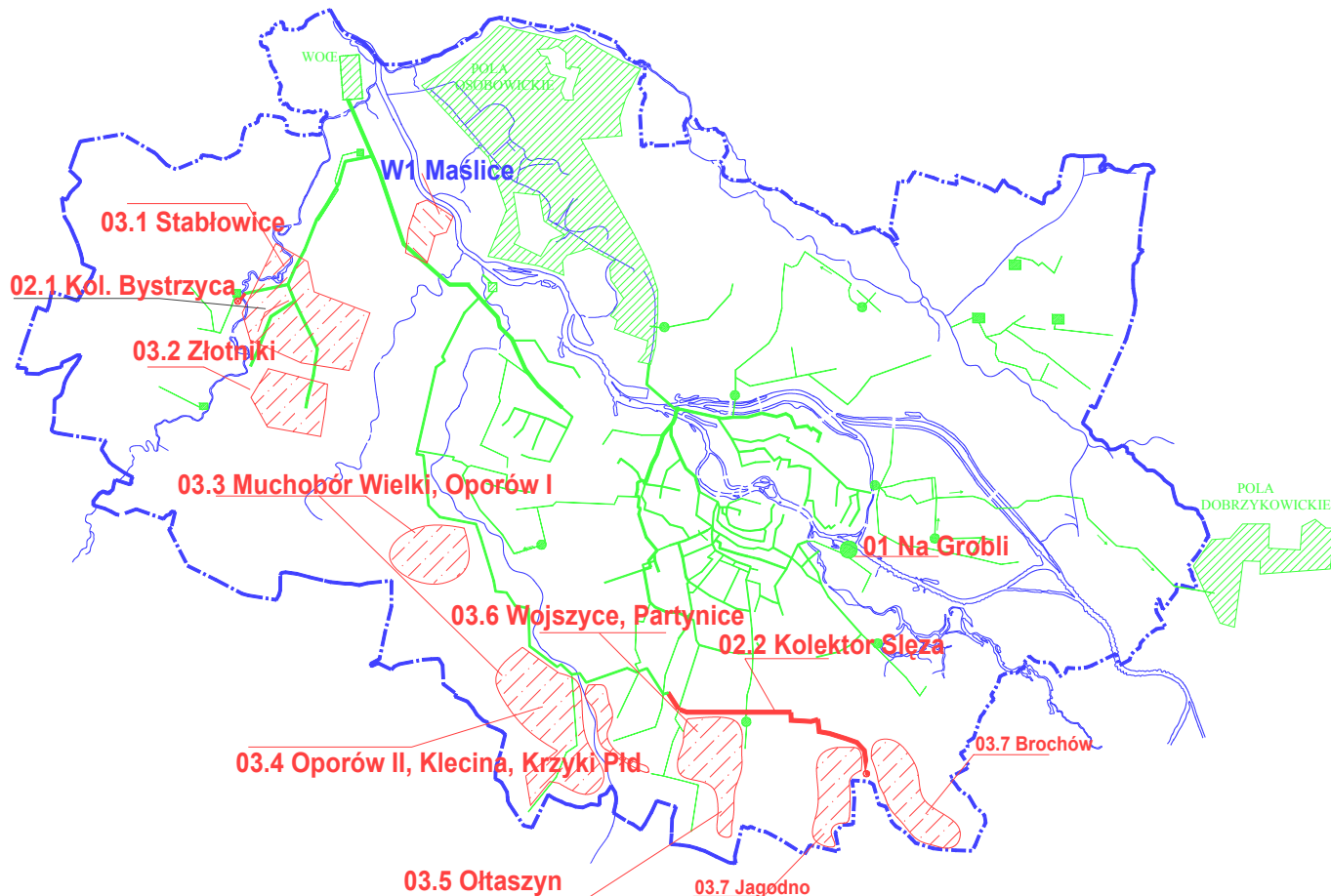
	Utylizacja odpadów stałych we Wrocławiu	Poprawa jakości wody we Wrocławiu
Wydatki kwalifikowane	20.402.000	121.070.000
Środki ISPA	13.465.320	67.799.200
Środki własne	3.336.680	26.670.800
Kredyt EBRD	3.600.000	26.600.000
Wydatki niekwalifikowane	252.000	18.923.000
Wartość projektu	20.654.000 EURO	139.993.000 EURO

Wykonanie drugie planu inwestycyjnego MPWIK 1997-2003

MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wod-kan 2004 - 2008

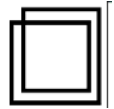
Program inwestycyjny sektora wod-kan – Miasto- MPWiK

Przewidywane nakłady:

- ujmowanie surowca - 11,00 mln PLN
- produkcja wody - 117,55 mln PLN
- dystrybucja wody - 165,05 mln PLN
- **Razem woda** - **293,60 mln PLN**
- odbiór ścieków - 261,05 mln PLN
- oczyszczanie ścieków - 6,60 mln PLN
- **Razem ścieki** - **267,65 mln PLN**
- inne - 27,40 mln PLN

Ogółem

- **588,65 mln PLN**

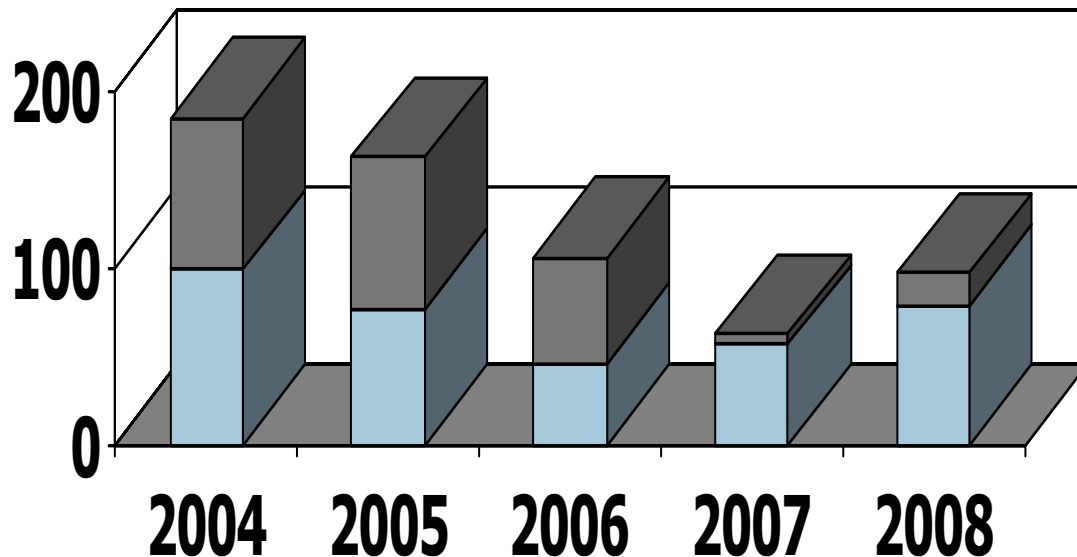
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wod-kan 2004 -2008

- Program inwestycyjny sektora wod- kan – podział obowiązków Miasto- MPWiK

■ środki MPWiK ■ nakłady Gminy Wrocław

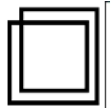
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wod-kan 2004 -2008

- Program inwestycyjny sektora wod-kan – podział obowiązków Miasto- MPWiK

MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

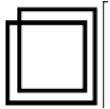
	2004	2005	2006	2007	2008
Ogółem	184,65	161,75	105,8	57,3	79,4
Środki MPWIK	98,6	77,05	46,05	52,3	61,4
Środki Miasta	86,05	84,7	59,75	5,0	18,00

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wod –kan 2004 -2008

- Podstawowe cech planu
 - Obligatoryjny charakter (jako element procedury sporządzania taryf), forma: uchwała rady gminy
 - Zgodność z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz MPZP i ustaleniami w zezwoleniu (art.21 ust. 2)
 - Określony minimalny zakres rzeczowy
 - Kroczący charakter

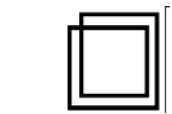
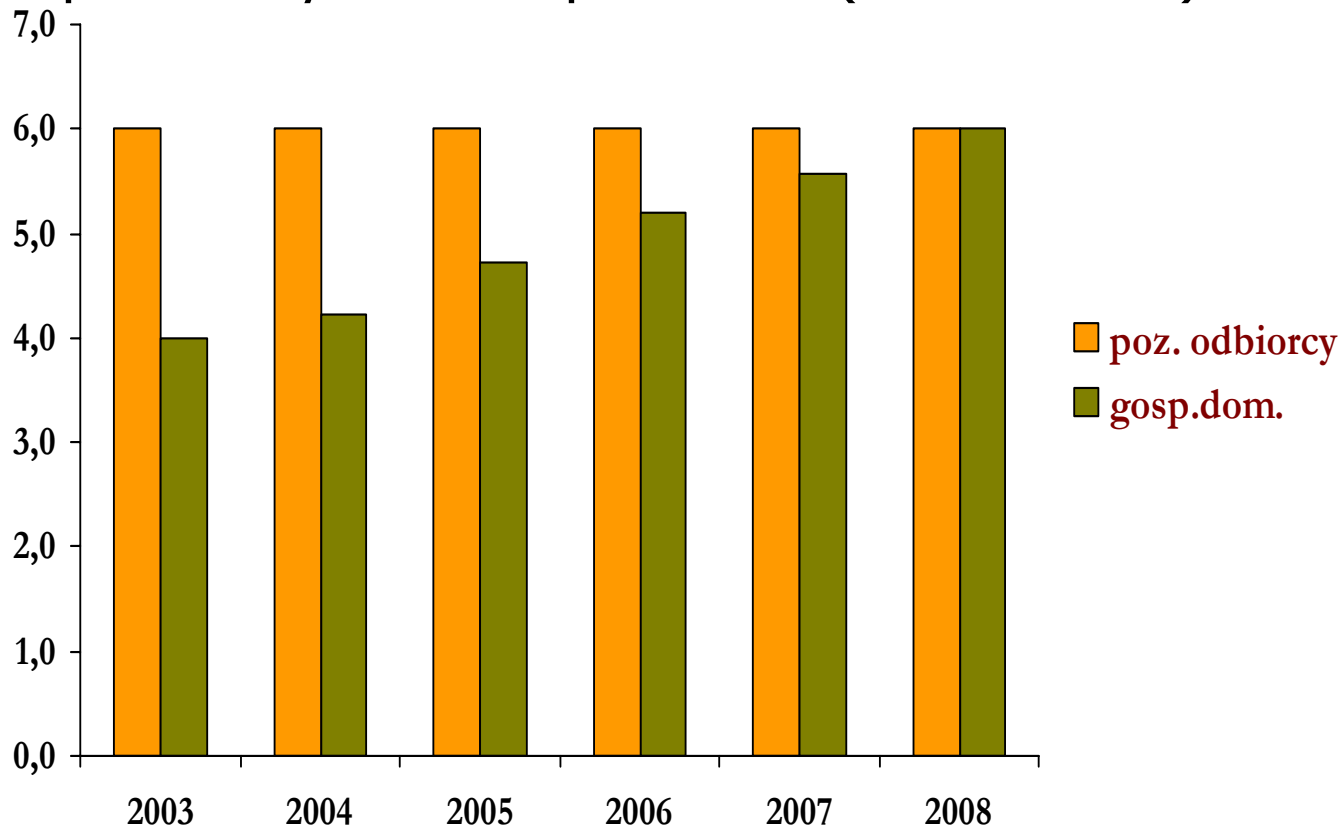
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wod – kan 2004 - 2008

- Proponowany wzrost opłat netto (woda+ścieki)

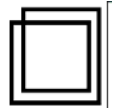
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wod – kan 2004 - 2008

Treść	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
WODA							
Gospodarstwa domowe	2,30	2,30	2,30	2,53	2,78	3,03	3,30
Pozostali odbiorcy	3,30	3,30	3,30	3,30	3,30	3,30	3,30
ŚCIEKI							
Gospodarstwa domowe	1,70	1,92	1,92	2,19	2,41	2,55	2,70
Pozostali odbiorcy	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70
WODA + ŚCIEKI							
Gospodarstwa domowe	4,00	4,22	4,22	4,72	5,19	5,58	6,00
Pozostali odbiorcy	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Wzrost opłat za wodę i ścieki dla gosp. dom.			5,5%	11,8%	10,0%	7,5%	7,5%

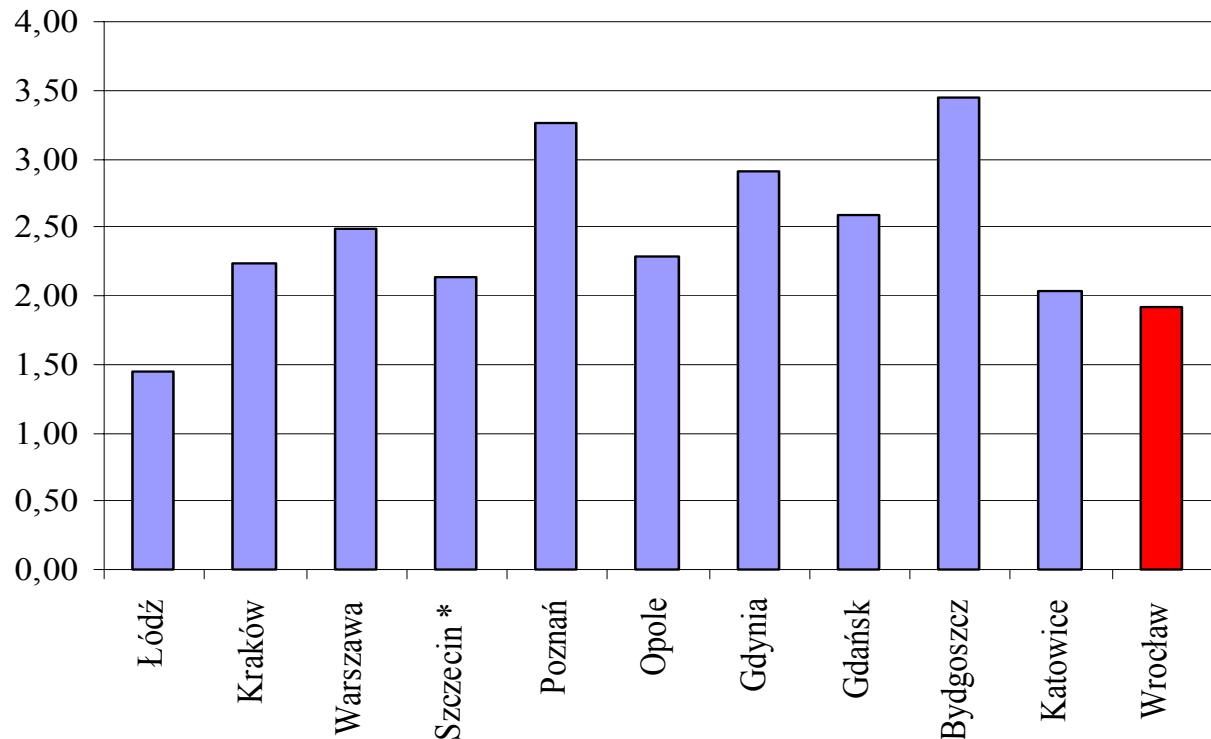
MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wod –kan 2004 -2008

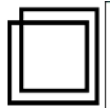
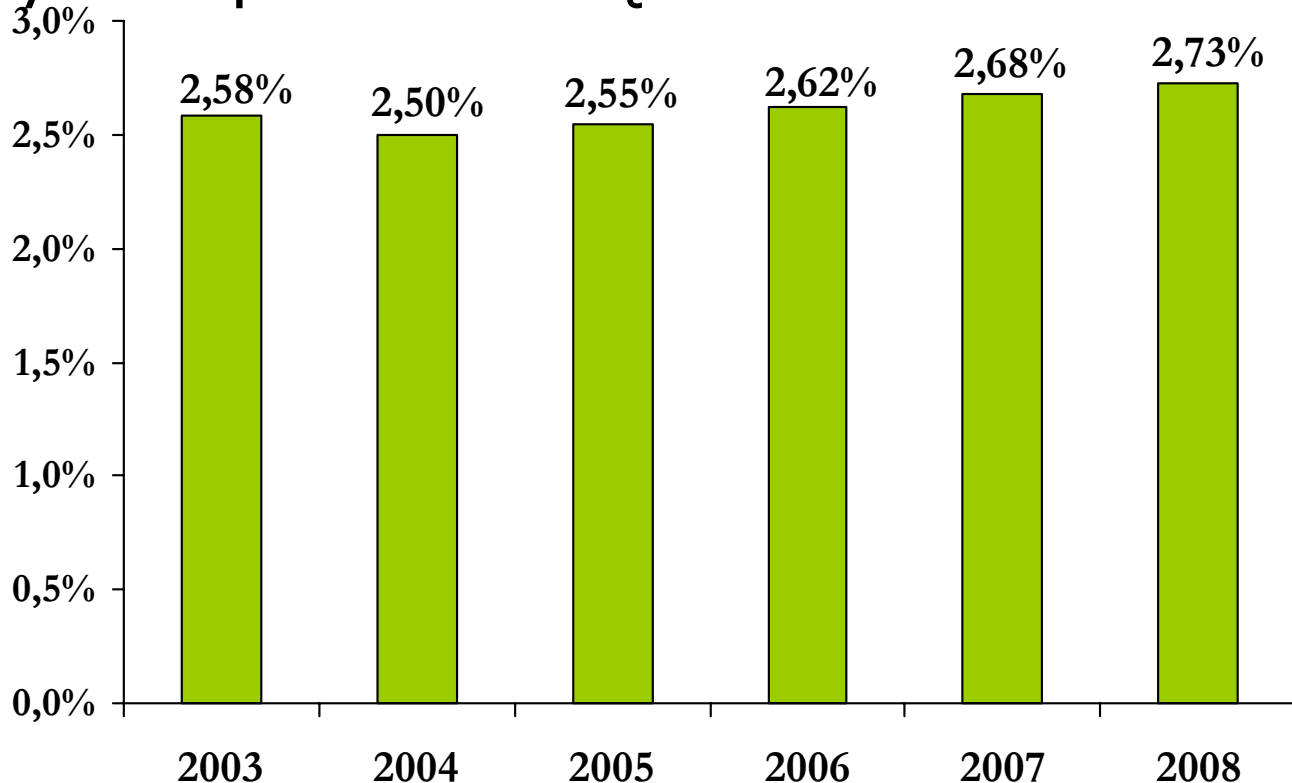
Oplata za ścieki dla gosp. dom. w 2004 r. we Wrocławiu
na tle innych miast

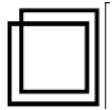
Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wod –kan 2004 -2008

- Planowane obciążenia budżetów domowych z tytułu opłat za wodę i ścieki

MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

MINISTERSTWO
SKARBU
PAŃSTWA

Dziękuję za uwagę

W prezentacji wykorzystano materiały graficzne
MPWIK Sp z.o.o (styczeń 2004) oraz Miasta Wrocławia

